

ویژگی‌های فنوتیپی جدایه‌های *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. عامل بیماری آتشک از میزبان‌های مختلف در استان همدان

امین جوشقانی^۱، مصطفی درویش‌نیا^{۲*}، عیدی بازگیر^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه لرستان، دانشکده کشاورزی، گروه گیاه‌پزشکی،
aminjoshaghani@gmail.com

۲- استادیار، دانشگاه لرستان، دانشکده کشاورزی، گروه گیاه‌پزشکی،
mdarvishnia44@yahoo.com

چکیده

یکی از مهم‌ترین و مخرب‌ترین بیماری‌های درختان میوه دانه‌دار که خسارت‌های سنگین و غیرقابل جبرانی به باغات و محصولات باغی در سراسر جهان وارد می‌کند، بیماری آتشک با عامل باکتریایی *Erwinia amylovora* است با توجه به پیشرفت و خسارت زای بودن این بیماری، تحقیق حاضر به منظور، تعیین خصوصیات فنوتیپی جدایه‌های به دست آمده انجام شد. در این بررسی نمونه‌های دارای علائم مشکوک به آتشک، از باغات میوه استان همدان جمع‌آوری شده و پس از جداسازی و خالص‌سازی، آزمون‌های فنوتیپی، بیوشیمیایی و بیماری‌زایی روی آن‌ها انجام شد. ۳۴ جدایه به عنوان *Erwinia amylovora* تشخیص داده شدند. سپس خصوصیات فنوتیپی و بیوشیمیایی جدایه‌های عامل بیماری توسط نرم افزار Ntsys-pc مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد که بر اساس آنالیز عددی داده‌های حاصل از آزمون‌های فنوتیپی و بیوشیمیایی، جدایه‌ها در سطح تشابه ۹۲ درصد در چهار گروه قرار گرفتند همچنین نتایج حاصل از این آزمایش نشان داد که در بین جدایه‌های باکتری *E.amylovora*، تفاوت چشم‌گیری دیده نمی‌شود و شباهت خیلی بالایی با یکدیگر دارند.

واژه‌های کلیدی: آتشک، *Erwinia amylovora*، خصوصیات فنوتیپی

۱- مقدمه

بیماری آتشک درختان میوه دانه‌دار ناشی از باکتری *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. دارای دامنه میزبانی وسیعی در خانواده Rosaceae بوده و بیش از ۲۰۰ گونه از ۴۰ جنس در این خانواده را تحت تاثیر قرار می‌دهد [1]. این بیماری بومی آمریکایی شمالی بوده و در حال حاضر در آمریکای مرکزی، اروپا، آسیای شرقی، خاورمیانه و نیوزلند وجود دارد [2]. این بیماری در ایران، اولین بار در کرج روی درختان گلابی مشاهده شد [3]. پس از آن به تدریج به اکثر مناطق کشت محصولات دانه‌دار در کشور گسترش یافت.